

అభివృద్ధిసూచనలు

శ్రీమతి ఇ.సరస్వతీదేవి

ప్రచిన్న తాలూకాలో ఒక మట్టనమైన టౌనుహాల్, ఒక టెన్నిస్ కోర్టు, తాను వకిలుగా ప్రాక్టీసు మొదలుపెట్టిన తరువాత అధిక ప్రయత్నముతో ఎర్పంచాడు చంద్రశేఖరము. ఒక క్లబ్బూ, దానికిపాలక వర్గమా, ఏకీభవించిన సభ్యత్వసూచకంగా అమరినాయి. దీనికి ఆడర్ప్రగ్రామాన్ని నిర్మించినంత సంతోషముతో చంద్రశేఖరము సంతృప్తి చెందాడు. అక్కడి ప్రజల దృష్టిలో చంద్రశేఖరము గొప్పనిర్మాత, సంస్కారి అయినాడు.

ఒక నాడు ఉన్నట్లుండి ఆ గ్రామములోకూడా కొంతమంది రచయితలనూ కవులనూ సృష్టించాలన్న ఆలోచన అతని మనసులో మెరలుతూ, మెరసినది. ఆసాయంత్రమే పెద్దలనూ కబ్బు సభ్యులనూ సమావేశపరచి తన అప్రాయాన్ని వేలిబుచ్చాడు. గ్రామపుగోళ్ళవృద్ధికి రచనలెంతైనా అవసరమని ప్రోత్సహించాడు.

“ప్రారంభదశలో ఉన్న మన రచనలను ఏ ప్రతిక అభిమానిస్తుంది” అన్న శంక ఒక సభ్యుడికి కలిగి వెంటనే బయటికి అనేకాడు.

“అవును ఆమాటా నిజమే కాని ఏ ప్రతికో మన రచనలను అభిమానించదని చిన్నబుచ్చుకో నవసరము లేకుండా ఈ గ్రామములో మనమే ఒక సమితి స్థాపించుకొని, ప్రతి నెలా సమావేశాలు జరిగించుకుంటూ - ఎవరి రచనలను వాళ్లు ఆ సమావేశములో చదివేటట్లు ఏ డాది కొకసారి ఈ సభ్యులలో ఒకొక్కరి ఉత్తమ రచనను గ్రంథరూపములో అచ్చుత్తించే ఏర్పాటు సమితిపక్షాన చేయాలి. ప్రతిసభ్యుడూ అయిదు రూపాయల మాస చందాను ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈధనముతోనే అచ్చుఖర్చులను భరించవలసి ఉంటుంది. ఈ తీర్మానాలు నచ్చినవాళ్లు

ఈ సమితిలో చేరవచ్చును,” అని తన మనసులో మెదులుతున్న అప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చాడు చంద్రశేఖరము.

ఇది చాలామందికి నచ్చింది. అప్పటికప్పుడే పదిహేనుమంది రుసుము చెల్లించి సభ్యులైనారు. ఆసమావేశములోనే సమితికి ‘సవ్యకవితాసమితి’ అని నామకరణము చేశారు. పేరు చాలా మచ్చటగా కుదిరినదని అంతా సంబరపడ్డారు.

ఆ సమావేశము ఆగస్టు నాలుగవ తేదీన జరిగింది. తిరిగి సెప్టెంబరు నాలుగవ తేదీన నవ్యకవితాసమితి సభ్యులైన రామారావు గారి యిట్లో సమావేశమయేటట్లు సమితి సభ్యులంతా తమతమ రచనలను ఆసమావేశములో వినిపించేటట్లు తీర్మానముచేసి - అందరూ తలా ఒక తమలపాకువిడచి తీసుకొని వెళ్లిపోయినారు.

ఈ విధముగా స్థాపితమయిన ‘సమితి’ నెలకొక సమావేశము జరిగించుకుంటూ, ఏడాది అయ్యేసరికి ఆకవులు తమ రచనలను మైన రచనలను గ్రంథరూపములో అచ్చువేయించుకున్నారు. గ్రంథాన్ని అందుకున్న ప్రతివారూ ఆసమితి చేసిన సేవకు అబ్బురపడ్డారు.

ఆ రచయితలకు కవులకుమహోజ్వలమైన భవిష్యత్తు ఉన్నదని శుభాకాంక్షలను తెలిపినారు.

నాటినుండీ ఆకవులకు ఎక్కడికి వెళ్లికానీరాజనాలూ, ఏ ప్రాంతాలకు వెళ్లికా ఆడంబర స్వాగతాలూ సన్మానాలూ - ఏ ప్రతికలో చూచినా వాళ్ల పేరులూ ప్రతిష్ఠలూ.

గ్రామగ్రామములో వారికి రీతిదిశలూ ప్రాకిపోయినది.

సభ్యులు ఆ యశఃకాంతిలో దిగ్భ్రాంతి చెంది తిబ్బిబ్బులు కాకుండా తలలు వంచుకొని తమ ప్రజాభివృద్ధికి నమసరించి సాగిపోతున్నారు.

ఆ సమితి పక్షాన ఎందరెందరో ప్రఖ్యాత కవులూ కథకులూ ఆహ్వానింపబడి మన్ననలందుకున్నారు. సుప్రసిద్ధ రచయితలెందరో ఆదేశాలూ సందేశాలూ పంపారు.

ఈ మార్గాన మూడు సంవత్సరాలు నిండే లోపల టెండుగొప్ప గ్రంథాలను అచ్చువేశారు. వారి యశశ్శృంగిలకల తారానాథుని సమాపించటానికి ఒక్క అంగుళమంతదూరమే ఎడమున్నది.

మామూలుగా ఒకనాటి సమావేశములో సభ్యులు తమ పద్యాలనూ రచనలనూ చదివటము ప్రారంభించారు. వేణుగోపాలరావు తాను రచించినవి చదువుతున్నాడు. అతడు చదివేటప్పుడు ఎదురుగా కూర్చున్న రామారావు తన ప్రక్కనున్న శేషగిరిరావు కాలిని గీరుతున్నట్లుగా అతడికి కనబడింది. మరి కొంతసేపటికి కన్ను గీటుతున్నట్లుగా తోచింది. ఎప్పటివలె ఉత్సాహముతో చదివలేక పోయినాడు.

కార్యక్రమము ముగియగానే ఎక్కడి వారక్కడికి వెళ్లిపోయినారు.

త్రోవలో రామారావు తన ప్రక్కనున్న వాళ్లతో అంటున్నాడు. “తన తిక్కనంతా పద్యాలలోకి ఎక్కించి న్రాసున్నాడు. ఆ చదవటమయినా వినసాంపుగా ఉన్నదేమో గమనించారు?”

“అది కాక, తన కవిత్వము ముందర ‘అందరినీ దిగదుడుపు’ అన్న ‘అహం’ కూడా బయలుదేరిందోయి మనవాడికి” అని మరొకరు జవాబిచ్చినారు.

ఈ మాటలను వాళ్లు అనుకొనేటప్పుడు నిజానికి అక్కడ ఎవరూ లేరు. గోడలకో బాటకో మరి దేనికో చెవులు ఉండి ఉండాలి - లేకపోతే ఆమాటలు సమితి సభ్యులందరికి ఎట్లా తెలుస్తుంది? అందులో వేణుగోపాలరావు చేరికి తాజావార్తగా ఎట్లా చేరుతుంది?

ఇంతలో ఆ సభ్యులలో ఒకరింటికి కవి

సోదరులొకరు రావటము తటస్థించింది. మర్యాదకో - మరిదేనికో స్తోత్రముధను ఆ సభ్యుడికి బాగా అందిచ్చానువాళ్లు. అది తాగిన క్రమంలో ఆ సభ్యుడు 'నాకు తగిన స్థానము కాదండీ యిది. ఇదందా చొప్పు దంటుదళము. వైగా అంతా కుత్సితమూ తల బిరుసుపతమూ కనబడుతుంది. మీరు దూరాన ఉండేవారుకనుక దూరపు కొండలు నునుపుగా కనబడుతున్నాయి. ఏదో ఒకసారి ప్రారంభించాము కనుక వదిలి పెట్టలేక చూస్తున్నాను." అని అనటము తటస్థించినది.

ఈ వార్త తాజావార్తగా - నానుషాము విషయవలె సభ్యుల తలలకు ఎక్కినది.

నాలుగవ పుస్తకము రాకముంజే ఒకరి యింటిమీద కాకి మరొకరి యింటిమీద వాలలేదు. ఒకరి ఒంటిమీద వాలిన ఈ గూడా మరొకరి ఒంటిమీద వాలలేదు.

చాటుగా తూర్పారపట్టటమూ, తెగ విమర్శించటమూ - ఎదుట కనపడగానే 'ఒహో!' అనటమూ ప్రారంభమయినది.

సభ్యులంతా ఒకరికి నీతిచేప్పేవారే అయినారు. అందరూ గురిపెండ గింజల వలెనే ఉంటూ వచ్చారు.

సమితి స్థాపకుడైన చంద్రశేఖరము తనకూ, నూత్నముగా ఆవ్యాధి ఉన్నట్లు గ్రహించి, వైద్యుల సలహాలవల్ల నయము చేసుకొని, తిరిగి తల ఎత్తకుండాగాని కుటుంబ సేవినూ, విటమినుమాత్రలను సేవిస్తూవచ్చాడు. సమితి సభ్యులలో ఒకరిని దేశములోగల సారస్వత సంఘాలనున్నటిని పరిశీలించి అభివృద్ధిమార్గాలను తెలుకొని పరిరమ్మని పంపినాడు.

ఇక్కడ సమితిస్థితి ఏరోజుకారోజుకు విషమించిపోతున్నది. కష్టపడి గడించిన పేరుప్రతిష్ఠలు సన్నగిల్లినాగినవి. తమ సభ్యుడు పర్యటన నుంచి ఎప్పుడు వస్తాడా అని ఎదురు తెన్నులు చూస్తున్నదా సమితి.

సమితి ఖర్చులమీద ఆ సభ్యుడు తా విడి వరకూ చూడని ప్రదేశాలనుచూచి ఆనందించి కావలసినంత ప్రపంచానుభవము సంపాదించాడు. తాను ఇంకా ఒకటిరెండు దూరప్రదేశాలకు సర్కడలచుకున్నందువలన తన అనుభవసంకేతము పోస్తుద్వారా పంపాడు.

అజాబు సరిగా సభ్యులందరూ సమావేశమయిన సందర్భములో చేరినది.

దేశప్రఖ్యాతి గాంచిన సమితుల యొక్క అభివృద్ధి మార్గాలనూ నూచినలనూ, తుండ్లంగా తాను గ్రహించాడనీ - ఈమధ్య తమ సమితిలో కలిగిన మార్పులు అభివృద్ధి నూచకాలనీ తమ సమితికి మహోజ్వలమైన భవిష్యత్తు ఉన్నట్లుగా తన పర్యటనవలన తనకు తోచినదనీ - తాను త్వరలో రానున్నాడనీ ప్రాణాను.

ఈ ఉత్తరము చదువుకున్న ఆ సమితి సభ్యులు అనందపారావారములో మునిగి పోతు - అందరూ తలా ఒక బస్క్రీము డేటూ ఎక్కువ తీసుకున్నారు. ★

ప్రేమించాను

(13-వ పేజీ తరువాయి)

తెచ్చిపోలేదు. నాయంతట నేనే ప్రేమించాను. నీవు ప్రేమిస్తున్నావని తెలిసికాదు. నీవు ప్రేమిస్తావన్న ఆశతో నుకాదు. ఇంకో విధంగా చేతకాలేదు. కాబట్టి ప్రేమించాను - ప్రేమిస్తున్నాను కూడా. ప్రేమించకుండా ఉండలేనుకూడా నేమో? నన్ను తుమించవూ?....."

మిమ్ముల నిలా ఆశగొల్పి మీ హృదయాన్ని నొప్పించానేమో అన్న బాధ నన్ను విడిచిపెట్టడు."

"ఆ విషయంలో నీ వేమాత్రం సంజేహ పడ నక్కరలేదు. ఒకరిపై తప్ప తోసేంత నీచునికాను. నీ స్వతంత్ర పవర్తనను స్నేహాన్ని నేనేమీ అపార్థం చేసుకోలేదు. అంత అనాగరికుడనూ కాను."

"ఏమో...." దీర్ఘనిశ్వాసం ఆమె శరీరాన్నంతటిని క్రుంగడిసింది.

"నీ వేమా కించపడకు, విచారించవలసిందిండులో ఏమీ లేదు. నీవు ప్రేమించక పోయినంతమాత్రంతో మన స్నేహం చెడిపోదు. మనం మిత్రుల మయ్యాము. మిత్రులంగా ఉన్నాము. ఇక ఎన్నటికీ మిత్రులుగా ఉంటాము."

"ఎవరికి తెలుసు - ఈ ప్రేమకలాపాలలో ఎన్ని ప్రాణస్నేహితాలు పాడవడం

లేదు? ఈ స్నేహం అలా అయితే..... నాగతి....."

"ఆ అనుమానంలేదు. మనస్నేహానికి దీనికి సంబంధంలేదు. మనం ఆప్తమిత్రులమే..." అని హృదయపూర్వకంగా వాగ్దానం చేశాను. అది వట్టి శుష్కప్రియం కాదని నా గొంతుకే చెబుతున్నది. ఆమెమనసు చెబుతున్నది. ఇక ఏమీ అనలేదు.

కాని లెక్కాత్ర విడిపోతున్నప్పుడా మెముఖంలో విషాదచ్ఛాయలు తొలకరించినవి. నశుం వంగిపోయింది. తా నేడో మహాపరాధం చేసినట్లుగా భావిస్తున్నదనుకుంటాను. మరొకసారి తుమిస్తారుకూడా అన్నట్లుగా ఆతిదీనంగా నా కళ్ళలోకి చూచి నల్లిపోయింది.

నా వాగ్దానాన్ని కపర్తదా పరిపాలించాలనుకున్నాను. ఎంతసామనస్యంతో ఆమె నా మాటలను గ్రహించింది ఆమెకు తెలుసు - నే నన్నుమాట నిర్వర్తించే నిజాయితీ కలవాడనని తన్నర్థం చేసుకోగలనని చేసుకున్నానని కూడ ఆమె నమ్మకం. ఆమె విశ్వాసాన్ని, నా వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకై ప్రాణార్పణకైనా సిద్ధపడి ఈ తుణుందాకా బతుకునీడ్చుకొని వస్తున్నాను. ★

రు. 100 బహుమానం

(గవర్నమెంటు రిజిస్టర్)

తెల్లవెంట్రుకలను అంత మొందించండి రంగులు వారకండి. మా అయ్యర్వేద సువాసన "గెంట్ర్ హెహివి ఆయర్" 80 ఏళ్లదాకా నల్లగా ఉంచును. ఇది మీ దృష్టిని వృద్ధివరచి తం నొప్పిని కుదుర్చుతుంది. కొన్ని వెంట్రుకలు తెల్లబడితే రూ. 2-8-0 తో ఒక సీసా (మూడు ఒకసారి 8-8-0) కొనండి. హెచ్చుగ తెల్లబడితే 8-8-0 (మూడు ఒకసారి 8-0-0.) తండా తెల్లబడితే రూ. 5-0-0 (మూడు ఒకసారి రూ. 12) కొనండి. ఇది అబద్ధమని ఋజువుచేసిన వారికి రూ. 100 బహుమానం. పూర్ణ విశ్వాసానికి అణన్నర స్థాంతు వంది గ్యారంటీ తీసుకొనండి.

Bharat Kalyan Aushadhalaya.
Post Bag No 6725, Calcutta. (A P)

మేజిస్ట్రేటు : నువ్వు కర్రవిరిగేదాకా వాదివి కొట్టావని ఈ సాక్షి చెబుతున్నాడు. ను వేదం చెప్పకుంటావు?
ప్రతివాది: "కర్ర విరగగొట్టాలనే ఉద్దేశం నాకేమాత్రం లేదండీ"